

NORGES
GEOLOGISKE
UNDERSØKELSE

- NGU -

NATURSTEIN ATLAS

Tom Heldal, NGU

1 UTRYDDE
FATTIGDOM

2 UTRYDDE
SULT

3 GOD
HELSE

4 GOD
UTDANNING

5 LIKESTILLING
MELLOM KJØNNENE

6 RENT VANN OG GODE
SANITÆRFORHOLD

7 REN ENERGI
FOR ALLE

8 ANSTENDIG ARBEID
OG ØKONOMISK
VEKST

9 INNOVASJON OG
INFRASTRUKTUR

10 MINDRE
ULIKHET

11 BÆREKRAFTIGE
BYER OG SAMFUNN

12 ANSVARLIG
FORBRUK OG
PRODUKSJON

13 STOPPE
KLIMAENDRINGENE

14 LIV UNDER
VANN

15 LIV PÅ
LAND

16 FRED OG
RETTFERDIGHET

17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Driver 3: grønn energi

Grønn energi
= mer og flere
mineraler enn
«brun» energi

3 MW

335 tonn stål

4,7 tonn kobber

3 tonn aluminium

2 tonn sjeldne

jordarts-metaller

Molybden

Zink

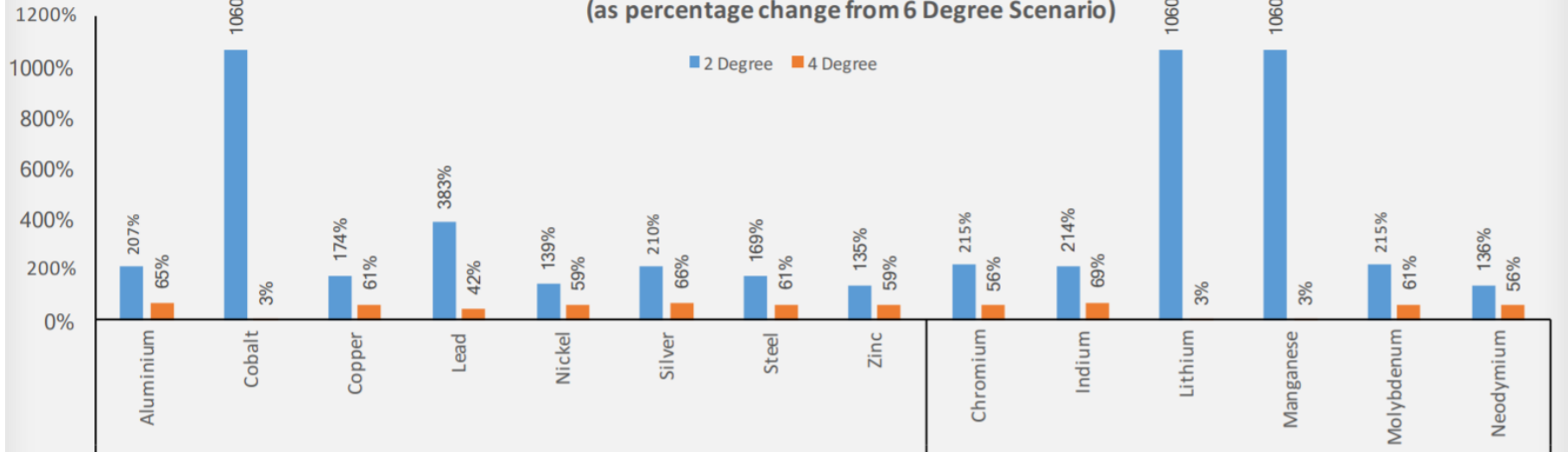
1200 tonn betong

*Kilde: NW Mining
Association*

Total Demand of Metals Through 2050 (as percentage change from 6 Degree Scenario)

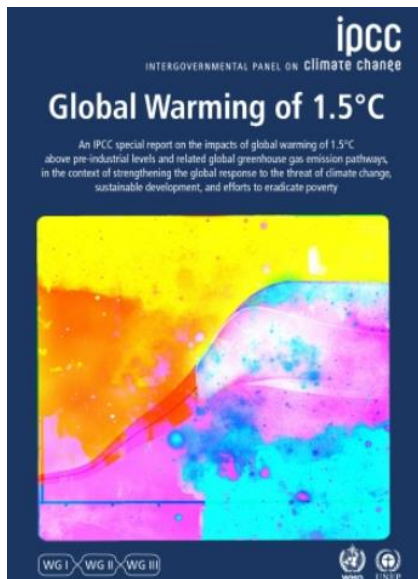

Total økning i metallbehov

Kilde: WB analysis, gjengitt i foredrag av Kirsten Hund, Verdensbanken

...men så kom denne...

Klimapanelets rapport om 1,5 gradersmål:

Ja, det er nødvendig

Ja, det er mulig

Men ønsker vi?

...og ikke minst...

Need for Speed

Konsekvenser

Metall- og mineralproduksjon MÅ øke globalt

Matproduksjon MÅ øke

Gjenvinning MÅ øke

ALLE næringer må bruke mindre energi og utslipp

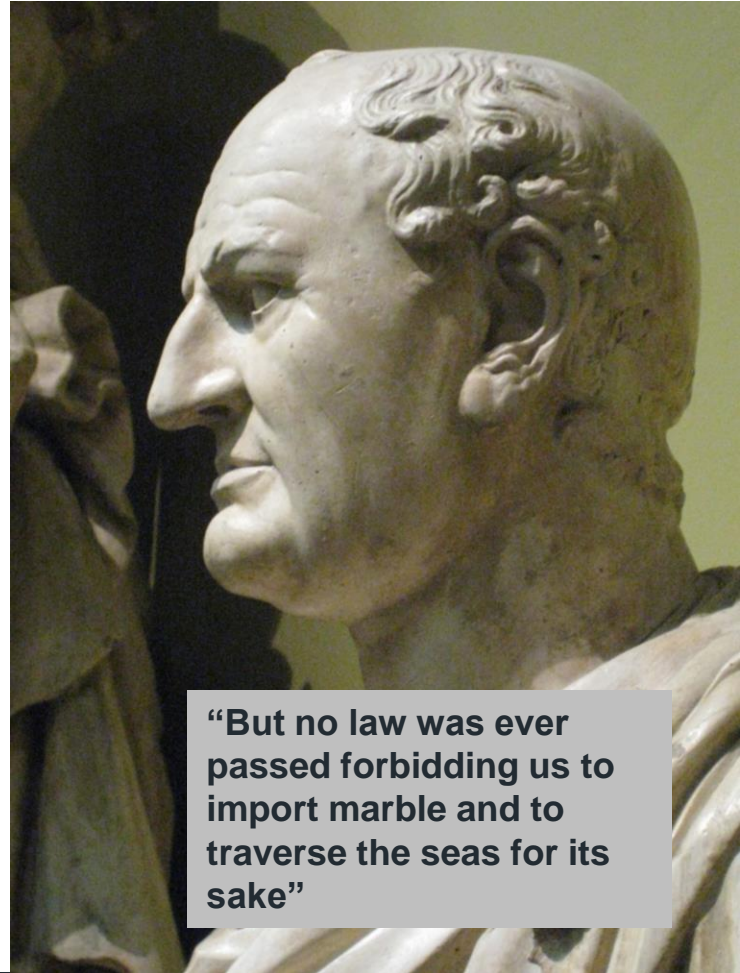
Kortreist
stein

«Kortreist» stein
målt etter
miljøfotavtrykk vil
bli viktigere

Cicero (106-43 f.kr.) om tidlig import av marmor fra den greske øya Chios til Roma: **'Jeg ville blitt mye mer imponert hvis du hadde laget det av marmor fra Tibur' (Tivoli, nær Roma).'**

Plinius den Eldre,
død 79 e.kr.,
etterlyste
manglende
romersk lovgiving
om "kortreist stein":

"But no law was ever passed forbidding us to import marble and to traverse the seas for its sake"

Salamanca er rød

Steinressursene har vært og er svært viktige for arkitektur, byer og kulturlandskap

Paris er gul

London er hvit

Salamanca: er
håndverk og
steinbrudd
forsvunnet?

Regulert seg bort
fra håndverk og
steinbrudd

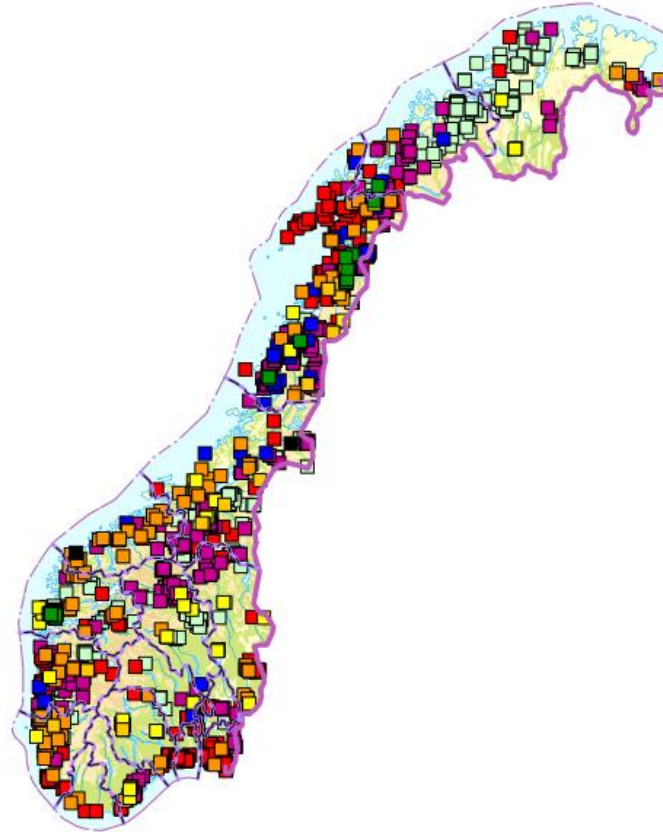

Norge: stein av stor betydning for arkitektur og kulturmiljø.
Massive restaureringsbehov vil melde seg i økende grad.

Hundrevis av
steinbrudd – mange av
dem
utilgjengelig/ukjent/ned
bygget etc.

Steinforekomster og –brudd i
Norge; de fleste historiske

På tide å lage et atlas over
norsk naturstein?

Ressurser, forekomster,
steinbrudd, bruk, historisk
utvikling, håndverk